

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Український державний хіміко-технологічний університет»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДВНЗ УДХТУ

О.А. Півоваров

квітень 2018 року

ПРОГРАМА

для підготовки абітурієнтів
до вступного екзамену (співбесіди) з

іноземної мови

Дніпро

Зміст програми

1 Пояснювальна записка.	4
2. Загальні положення.	5
3 Перелік питань.	11
4. Критерії оцінювання знань.	14
5. Список рекомендованої літератури.	16

1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах розбудови незалежної України виникає велика потреба у високоосвічених фахівцях зі знанням іноземних мов. Це зумовлено розширенням і зміцненням міжнародних зв'язків, необхідністю ознайомлення зі світовою культурою, потребою освоєння науково-технічного прогресу, розширенням ділових і особистих контактів. Найбільш повноцінне спілкування людей різних країн можливе тільки за умови знання мов цих людей. Іноземні мови відіграють, таким чином, надзвичайно важливу роль у житті суспільства, оскільки стають дієвим чинником його соціально-економічного, науково-технічного і загальнокультурного прогресу і вагомим засобом міжнародної інтеграції.

Успішне складення вступного іспиту з іноземних мов є необхідною умовою для вступу на низку спеціальностей. Вступне випробування з іноземних мов проводиться за програмою зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, яка створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької та французької мов.

Об'єктами контролю є читання, говоріння як види мовленнєвої діяльності, а також граматичний аспект іншомовної комунікації (використання мови).

Відповідно до Правил прийому до Українського державного хіміко-технологічного університету на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки бакалавра у 2017 році, програми вступних випробувань розробляються і затверджуються не пізніше, як за чотири місяці до початку прийому документів.

Голова предметної екзаменаційної комісії та інших підрозділів, які відповідають за проведення вступних випробувань щорічно складають необхідні екзаменаційні матеріали і програми вступних випробувань, що проводить університет.

Затверджені тестові завдання та інші екзаменаційні матеріали тиражуються в необхідній кількості і повинні зберігатись як документи суворої звітності.

2 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного іспиту з іноземної мови

Виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у вступників відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних програм та Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Програма тестування з іноземної мови

Тестування з англійської мови передбачає визначення рівня навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів, оволодіння основними видами мовленнєвої діяльності відповідно до вимог чинних навчальних програм. Рівні сформованості мовленнєвої діяльності визначені як середній, достатній та високий. Вищезазначені рівні відповідають вимогам чинних навчальних програм та критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів з іноземних мов.

Читання. Оцінюється рівень розуміння матеріалу, котрий читається, уміння узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом. Різниця між рівнями забезпечується добором завдань за складністю за критеріями: лінгвістична складність мовних структур, тип тесту, обсяг тексту.

Письмо. Перевіряється рівень сформованості навичок та вмінь писемного мовлення для вирішення практичних цілей, а саме: вміння передати в письмовій формі необхідну інформацію, вміння правильно, з урахуванням соціокультурних відмінностей оформити і написати особистого листа, повідомлення, нотатки тощо.

Такі завдання спрямовані на перевірку: сформованості рівня писемної мовленнєвої діяльності, лексико-граматичних навичок, ступенів засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів людини, формування мовних та мовленнєвих умінь і навичок, де важливим є уміння користуватися іноземною мовою як в усному, так і в писемному спілкуванні.

Від учасників тестування очікують уміння правильно і відповідно до ситуації використовувати певні лексичні одиниці (частини мови), розмовні фрази та ідіоматичні вирази; знання відповідних граматичних форм (часові форми дієслова, модальні, допоміжні дієслова, та дієслова-зв'язки, іменники, прикметники тощо).

Різниця між рівнями забезпечується через: тематику, що розглядається; використання певних лексичних одиниць та граматичних форм; кількісні програмові параметри до писемного мовлення.

Середній рівень

Теми, що розглядаються	Знання та вміння	Навички
Читання		
Мовні структури, що відображають реалії життя країни. Діалогічні структури, які часто вживаються в повсякденному мовленні. Біографічні тексти; листи (особисті, ділові тощо); особисті нотатки, повідомлення	Виокремлювати загальну інформацію із мовних та діалогічних структур, документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, і т.д.); виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо; розрізняти фактографічну інформацію від враження	Читати мовні структури та короткі діалоги; короткі тексти, побудовані на засвоєному мовному матеріалі; розуміти зміст прочитаного; знаходити основну інформацію у прочитаному (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, схожості з рідною мовою)
Письмо		
Біографія, повідомлення, особистий лист, довідкова інформація, опис людини, предмета, місця, ситуації, події	Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне, порядок слів у них. Складносурядні речення. Складнопідрядні речення зі сполучниками. Іменники у формі множини, утворені за правилом і винятки. Займенники: особові, присвійні, питальні. Неозначені займенники. Прикметники у звичайному, вищому та найвищому ступенях порівняння, утворені за правилом, а також винятки. Числівники: кількісні, порядкові.	Писати особистий лист; передати особисту інформацію в короткому листі відповідного зразка; передати прості ділові повідомлення; написати короткий текст про важливу подію, особистий план на майбутнє

Достатній рівень

Теми, що розглядаються	Знання та вміння	Навички
Читання		
Статті з довідкових видань; листи (особисті, офіційні тощо); особисті нотатки,	Розуміти зміст тексту; знаходити інформацію відповідно до завдання;	Читати тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі, розуміти зміст

повідомлення	відділяти фактичну інформацію від вражень. Розуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами тексту	прочитаного; знаходити необхідну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки); переглядати текст з метою пошуку необхідної інформації
Письмо		
Особистий лист, стаття, повідомлення, анкета, ділове повідомлення	Складносурядні речення зі сполучниками. Складнопідрядні речення зі сполучниками .	Писати розповідь про перебіг подій, описати людину, предмет; писати повідомлення відповідно до поставленого завдання: про проведення заходів, про зміну планів тощо; особисті та ділові листи

Високий рівень

Теми, що розглядаються	Знання та вміння	Навички
Читання		
Повідомлення, оголошення, науково-популярні статті, доповіді, уривки з літературних творів	Переглядати текстовий матеріал з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання; виділяти необхідну інформацію про осіб, факти, події тощо	Виокремлювати загальну та детальну інформацію з документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (біографії, статті, доповіді тощо); фактичну інформацію і враження; розуміти тексти, розуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами текстового матеріалу
Письмо		
Особисті, ділові листи; повідомлення, розповідь, опис, деталізоване порівняння, складання плану, тез	Поняття дієслів-зв'язок. Творення і вживання дієслів у теперішньому, минулому та майбутньому часі. Неособові форми дієслова: інфінітив, дієприкметник.	Передавати особисті повідомлення в короткому листі відповідного зразка або в довільній формі, щоб висловити свою оцінку, невдоволення, надію та відповісти на повідомлення такого типу; висловити власну точку зору та аргументувати її, скласти опис, розповідати про історичну подію.

Вступні випробування з іноземної мови для вступників, які здобули повну загальну освіту, проводяться в письмовій формі.

Інструкція по виконанню вступного випробування з іноземної мови:

1. Час виконання тестової роботи – 120 хвилин.

2. Тестова робота складається з трьох частин:

1) перша частина – 25 тестових завдань для перевірки знання лексики англійської мови, за виконання яких Ви можете отримати 50 балів (по 2 бали за кожне);

2) друга частина – 8 тестових завдань, за виконання яких Ви можете отримати 40 балів (по 5 балів за кожне);

3) третя частина – 1 відкрите (творче) завдання, за виконання якого Ви можете отримати 10 балів:

0 – Абітурієнт не приступив до виконання завдання;

1-2 – Абітурієнт приступив до виконання завдання, але не завершив жодного висловлювання з жодного пункту;

3-4 – Абітурієнт виконав завдання частково, тобто висловився з 2 – 3 пунктів. Допускаються граматичні та орфографічні помилки;

5-6 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускаються граматичні та орфографічні помилки;

7-8 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускається 4-5 орфографічних та 2-3 граматичних помилки;

9-10 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускається 1-3 орфографічних та 1 граматична помилка.

Максимальна кількість балів – 200 (до загальної кількості набраних балів додається 100).

3. Відповідь вносити тільки після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання і правила його виконання.

4. Використовувати для відповідей тільки ті місця, які відведено у тестовому зошиті.

5. Подвійні, неправильно записані, підчищені та виправлені відповіді у полі відповідей вважаються помилкою та оцінюються в 0(нуль) балів.

В тестові завдання включені такі розділи та теми:

Англійська мова. Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне, порядок слів у них. Безособові речення. Present Simple, Past Simple, Future Simple, Present Continuous. Речення з there is/ are.

Складносурядні речення зі сполучниками and, but. Складнопідрядні речення з сполучниками because, so, if, when, that, that is why. Іменники у формі множини, утворені за правилом, і винятки. Займенники: особові, присвійні, питальні. Числівники: кількісні, порядкові. Прийменники місця, напряму, часу.

Складносурядні речення зі сполучниками and, but. Складнопідрядні речення з сполучниками because, so, if, when, that, that is why. Речення зі сполучниками neither nor, either or. Фразові дієслова (look for, ...). Модальні дієслова (can, may, must, should, have to, need) та їх еквіваленти. Past Continuous.

Поняття дієслів-зв'язок. Вживання дієслів у Present, Past, Future Simple (Indefinite) в активному та пасивному станах; в Present, Past Progressive (Continuous) і Present, Past Perfect в активному стані. Використання дієслівних форм у Present/Past/Future Perfect Passive; Present/Past Progressive (Continuous) Passive.

Німецька мова. Основні типи речень: стверджувальні, питальні, заперечні, спонукальні, порядок слів у них. Основні засоби вираження заперечення: kein, nicht; вираження заперечення за допомогою niemand, nicht.

Безособові речення з man, es. в однині та множині. Прийменники, що потребують Akkusativ, Dativ, Akkusativ и Dativ. Управління дієслів. Числівники (кількісні, порядкові). Займенники: особові, присвійні, вказівні, неозначені, неозначено-особові ("man").

Інфінітивні звороти: інфінітивний зворот um zu+Infinitiv; розпізнавання під час читання зворотів statt...zu+Infinitiv, ohne...zu+Infinitiv. Ознаки дієслів в найуживаніших часових формах дійсного та пасивного способу в активному стані: Präsens, Perfekt, Futurum, Präteritum.

Ознаки дієслів в найуживаніших часових формах дійсного та пасивного способу в активному стані: Präsens, Perfekt, Futurum, Präteritum. Дієвідмінювання різноманітних типів дієслів (модальних, сильних, слабких, нерівномірних та ін.) в Präsens, Präteritum; еквіваленти модальних дієслів: haben/sein + zu + Infinitiv.

Французька мова. Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне, порядок слів у них. Узгодження часів.

Морфологія. Множина іменників (особливі випадки творення множини).
Артикль. Основні випадки вживання означеного, неозначеного, часткового артикля.
Основні випадки відсутності артикля. Прикметник: рід, число, ступені порівняння.

Особові займенники у функції прямого та непрямого додатка. Займенники en, y.
Відносні займенники qui, que, dont. Часові форми дієслова у дійсному способі

Узгодження часів. Часові форми дієслова у дійсному способі: Present, Passe compose, Imparfait, Futur proche, Passe proche, Futur simple, Plus-que-parfait, Futur dans le passe в активному стані. Часові форми дієслова у дійсному способі в пасивному стані (Forme passive).

Часові форми дієслова у дійсному способі: Present, Passe compose, Imparfait, Futur proche, Passe proche, Futur simple, Plus-que-parfait, Futur dans le passe в активному стані. Часові форми дієслова у дійсному способі в пасивному стані (Forme passive). Conditionnel present. Present du subjonctif

3 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Середній рівень		
<p>Біографія, заповнення анкет, формулярів; повідомлення, особистий лист, довідкова інформація, опис людини, предмета, місця, ситуації, події</p>	<p>Англійська мова. Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне, порядок слів у них. Безособові речення. Present Simple, Past Simple, Future Simple, Present Continiuos. Речення з there is/ are. Складносурядні речення зі сполучниками and, but. Складнопідрядні речення з сполучниками because, so, if, when, that, that is why. Іменники у формі множини, утворені за правилом, і винятки. Займенники: особові, присвійні, питальні, . Неозначені займенники, похідні від some, any, no. Прикметники у звичайному, вищому та найвищому ступенях порівняння, утворених за правилом, а також винятки. Числівники: кількісні, порядкові. Прийменники місця, напряму, часу</p> <p>Німецька мова. Основні типи речень: стверджувальні, питальні, заперечні, спонукальні, порядок слів у них. Основні засоби вираження заперечення: kein, nicht; вираження заперечення за допомогою niemand, nicht. Безособові речення з man, es.в однині та множині. Прийменники, що потребують Akkusativ, Dativ, Akkusativ и Dativ. Управління дієслів. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівники (кількісні, порядкові). Займенники: особові, присвійні, вказівні, неозначені, неозначено-особові(“man”).</p> <p>Французька мова. Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне, порядок слів у них. Узгодження часів. Морфологія. Множина іменників (особливі випадки творення множини). Артикль. Основні випадки вживання означеного, неозначеного, часткового артикля. Основні випадки відсутності артикля. Прикметник: рід, число, ступені порівняння.</p>	<p>Писати особистий лист з використанням формул мовленнєвого етикету, прийнятих в країнах, з мов яких проводиться тестування, з викладом новин, розповіддю про окремі факти і події свого життя, з висловленням власних міркувань та почуттів, описом планів на майбутнє та з проханням надати аналогічну інформацію партнера по письмовому спілкуванню; передати особисте повідомлення у вигляді записки довільної форми.</p>

	Особові займенники у функції прямого та непрямого додатка. Займенники <i>en, у</i> . Відносні займенники <i>qui, que, dont</i> . Часові форми дієслова у дійсному способі	
Достатній рівень		
Особистий лист, стаття, повідомлення, анкета, ділове повідомлення	<p>Англійська мова. Складносурядні речення зі сполучниками <i>and, but</i>. Складнопідрядні речення з сполучниками <i>because, so, if, when, that, that is why</i>. Речення зі сполучниками <i>neither nor, either or</i>. Фразові дієслова (<i>look for, ...</i>). Модальні дієслова (<i>can, may, must, should, have to, need</i>) та їх еквіваленти. <i>Past Continuos</i>.</p> <p>Німецька мова Інфінітивні звороти: інфінітивний зворот <i>um zu + Infinitiv</i>; розпізнавання під час читання зворотів <i>statt...zu + Infinitiv, ohne...zu + Infinitiv</i>. Ознаки дієслів в найуживаніших часових формах дійсного та пасивного способу в активному стані: <i>Prasens, Perfekt, Futurtum, Prateritum</i>. Дієвідмінювання різноманітних типів дієслів (модальних, сильних, слабких, нерівномірних, неправильних та ін.) в <i>Prasens, Prateritum</i>; еквіваленти модальних дієслів: <i>haben / sein + zu + Infinitiv</i>.</p> <p>Французька мова. Узгодження часів. Часові форми дієслова у дійсному способі: <i>Present, Passe compose, Imparfait, Futur proche, Passe proche, Futur simple, Plus-que-parfait, Futur dans le passe</i> в активному стані. Часові форми дієслова у дійсному способі в пасивному стані (<i>Forme passive</i>).</p>	Писати розповідь про перебіг подій, описати людину, предмет; писати повідомлення відповідно до поставленого завдання.
Високий рівень		
Особисті, ділові листи; повідомлення, розповідь, опис.	<p>Англійська мова. Поняття дієслів-зв'язок. Вживання дієслів у <i>Present, Past, Future Simple (Indefinite)</i> в активному та пасивному станах; в <i>Present, Past Progressive (Continuous)</i> і <i>Present, Past Perfect</i> в активному стані. Використання дієслівних форм у <i>Present / Past / Future Perfect Passive; Present / Past Progressive (Continuous) Passive</i>.</p> <p>Німецька мова. Ознаки дієслів в найуживаніших часових формах дійсного та пасивного способу в активному стані:</p>	Передавати особисті повідомлення в короткому листі відповідного зразка або в довільній формі, щоб висловити свою оцінку, співчуття, невдоволення, надію та відповісти на повідомлення такого типу.

	<p>Prasens, Perfekt, Futurum, Prateritum. Дієвідмінювання різноманітних типів дієслів (модальних, сильних, слабких, нерівномірних та ін.) в Prasens, Prateritum; еквіваленти модальних дієслів: haben / sein + zu + Infinitiv.</p> <p>Французька мова. Часові форми дієслова у дійсному способі: Present, Passe compose, Imparfait, Futur proche, Passe proche, Futur simple, Plus-que-parfait, Futur dans le passe в активному стані. Часові форми дієслова у дійсному способі в пасивному стані (Forme passive).Conditionnel present. Present du subjonctif</p>	
--	--	--

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Для підвищення об'єктивності оцінки якості вступного випробування та узгодження оцінок за національною системою та системою ЄКТС застосовується рейтингова система оцінювання за 100 бальною шкалою (табл. 1).

Рейтинг абітурієнта за вступне випробування складається з суми балів за кожне окреме завдання. Мінімальна кількість балів за вступне випробування складає 51 бал, а максимальна – 100.

Таблиця 1 – Критерії оцінок та їх узгодження з національною шкалою та шкалою ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Визначення	Рейтинг в балах	Традиційна		
			оцінка	залік	допуск
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	96-100	відмінно	зараховано	допущено
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	86-95			
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	67-85	добре		
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	61-66	задовільно	незараховано	недопущено
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовільняє мінімальним критеріям	51-60			
FХ	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту	35-50	незадовільно		
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом	<35			

Критерії оцінювання вступних робіт з іноземної мови

Частина I «Лексико-граматичні структури» містить 25 завдань, кожне з яких оцінюється по 2 бали.

Частина II «Читання» містить 8 завдань, по 5 балів кожне.

Частина III «Письмо» містить одне творче завдання, за виконання якого можна отримати 10 балів:

0 – Абітурієнт не приступив до виконання завдання.

1 – 2 – Абітурієнт приступив до виконання завдання, але не завершив жодного висловлювання з жодного пункту.

3 – 4 – Абітурієнт виконав завдання частково, тобто висловився з 2 – 3 пунктів. Допускаються граматичні та орфографічні помилки.

5 – 6 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускаються граматичні та орфографічні помилки.

7 – 8 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускається 4 – 5 орфографічних та 2 – 3 граматичних помилки.

9 – 10 – Абітурієнт виконав завдання цілком. Допускається 1 – 3 орфографічних та 1 граматичних помилки.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Роботу над кожною частиною тесту розпочинайте з детального ознайомлення з нею.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. Намагайтеся виконати всі завдання.
4. Напроти кожного варіанту відповіді вказано місце (квадрат), у якому слід позначити (X) правильну, на Вашу думку, відповідь.
5. Відповіді вписуйте чітко, без виправлень чи підчисток, які будуть вважатися помилкою.
6. Неправильну відповідь можна виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову.
7. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей у частинах першій та другій, та від якості виконання завдання у частині «Письмо».

5 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тести ЗНО-2009, 2010 з англійської мови: Структура тесту, критерії оцінювання, приклади тестів. Київ, Центр ЗНО, 2010.
2. Пробне тестування з англійської мови-2010. Київ, Центр ЗНО, 2010.
3. Brian Abbs & Ingrid Freebairn. **New Blueprint** Intermediate. Harlow, LONGMAN, 2008.
4. Liz & John Soars. **New Headway** Intermediate. Oxford, OXFORD UNIVERSITY PRESS, 2006.
5. Тимощук В.О., Кубарьков Г.Л. Нові теми сучасної англійської мови. Донецьк, 2007.
6. Куриленко Л.И. 400 тем англійської мови. Донецьк, 2007.
7. Англійська мова (підручник) Плахотник В.М. Мартинова Р.Ю. ,10 клас Освіта 2004–2006
8. “Across Cultures: Great Britain – Ukraine” (НМК для спеціалізованих шкіл та профільних класів)
9. Калініна Л.В.,Самойлюкевич І.В. 10–11 класи. Київ, Наш час, 2007
10. Англійська мова (підручник) Плахотник В.М., Мартинова Р.Ю. 11 клас. Київ, Освіта, 2004
11. “Across Cultures: The USA-Ukraine” (НМК для спеціалізованих шкіл та профільних класів)
12. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. 10–11 класи. Київ, Наш час, 2008
13. London Known and Unknown. Посібник для навчання читання англійською мовою. Київ, Знання, 2009.
14. Across Great Britain. По Великій Британії. Навчальний посібник до курсу «Краєзнавство». Київ, Знання, 2008.
15. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. – К.: Логос, 1997. – 352 с.
16. Голіцинський Ю.Б. Граматика: Збірник вправ / Перекл. з рос. 5-го вид. – К.: Арій, 2007. – 544 с.
17. Гужва Т., Кодалашвили О., Романовская Ю. Английский язык. Тексты для чтения и аудирования. Упражнения по грамматике. –В 2-х т. — К.: Тандем, 2000.
18. Дворядкіна Т. С., Кузьмінська Л. С. та ін. Завдання з англійської мови для слухачів довузівської підготовки. — К.: ВЦ КНЛУ, 2003.—88с.
19. Ніколаєва С. Ю., Бадаєнц Г. С., Кукліна О. А. та ін. Англійська мова: завдання для тестової перевірки знань, умінь і навичок випускників загальноосвітніх шкіл, ліцеїв і гімназій. — К.: РВЦ Проза, 1993.—146с.
20. Тестові завдання з англійської мови (для вступників до вищих навчальних закладів) / За ред. Валігури О.Р. Вид. 3-е, доп. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 192 с.
21. Хоменко Е.Г. Граматика англійської мови: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 606 с.